

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

308

Hely

Idő

"1916"

Személy

Helyszám

Szerző: B.P.

Cím: A pesti polgár háborús ruházata.

Forrás:

Pesti Napló.

B.P.

(Hely)

916. 57

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

A pesti polgár háborús ruházata

A háboruokozta nagy gazdasági eltolódások nemcsak az élelmezés, hanem a ruházkodás, öltözökódés és divat terén is erősen mutatkoznak. Kétségtelen, hogy az igények a háboru alatt csökkennek, még pedig a nyersanyaghiány és gyártmányok csökkenése következtében.

Az a kishivatalnok, aki reggel csaknem mindig frissen vasalt nadrágot vett föl, amelyet a mindenes élezett ki számára, most maga keféli ruháját, tisztítja cipőjét, még mindig ugyanazt, amely azelőtt a leány keze alól került ki, mert most már nemcsak cselédre, ruházkodásra, hanem sok más sokkal fontosabb dologra sem jut a csekély fizetésből.

A fixfizetéses hivatalnokok, akik az intelligens osztály legnagyobb kontingensét alkotják, szenvednek minden miatt legtöbbször a háboruban, mert eléjük a társadalom olyan követelésekkel lép, amelyeket feltétlenül teljesíteniök kell, hogy hivatásuknak és feladatuknak megfelelhessenek. Különösen így van ez a ruházkodásnál. Ha a hivatalnok nem olyan ruhában megy hivatalába, mint aminő, nem a társadalmi állásának, hanem hivatalának megfelel, a legkinosabb helyzetekbe kerülhet, amelyek néha igen kellemetlen következményekkel járhatnak reá nézve.

Már jóval a háboru előtt is, de fokozottabb mértékben a háboru alatt olyan viselet — mert divatnak ez nem nevezhető — kezdett kialakulni, amely legfőként célszerűségi szempontokat véve figyelembe, jó és olcsó kívánt lenni, pótolva a drága divatcikkeket. Nem kell másra rámutatni, csak a celluloid-gallérra és kézelőre, amely hamar népszerűvé lett, a jelentékeny hátrányainak ellenére is. A háboru alatt az öltözködés és divat lényeges változásokon ment keresztül. Oka ennek az, hogy a ruházkodási és divatcikkeket — különösen azok, amelyek a középosztály számára készül-

tek — ma már csak az előnyösebb vagyoni helyzetben levők számára hozzáférhetők.

Fölkerestünk néhány budapesti divatáru- és ruhakereskedőt, hogy kikérdezzük a polgári ruházkodásról. Csaknem mind azt panaszolták, hogy a nyersanyag és készáru gyártmány hiánya folytonos drágulást idéz elő, amelynek ellenében nemcsak a közönség, hanem ők maguk is egészen tehetetlenek.

— Drágulás minden vonalon, — mondta egy divatkereskedő, kinek vásárlóközönsége a jobb munkásosztályból és szegényebb fizetésű hivatalnokokból került ki, — ez tapasztalható mindenütt és ez teszi ugyszólván tönkre ugy a kereskedőt, mint a vevőközönséget.

A divatáru és ruházati cikkek általában ötven százalékkal emelkedtek. Egy tucat gallér, amelynek ára azelőtt 8—10 korona volt, most nem kapható 16—20 koronán alul. Természetes, hogy a közönség az egyre-másra fokozódó drágulást olyképp igyekezett ellensúlyozni, hogy celluloid-gallért vett, amely bár nem tartós, de jelentékenyen olcsóbb, mint a vászongallér. Megfigyeltem, hogy míg a háboru előtt celluloid-gallért csak munkások és katonák viseltek, most olyanok is vásárolják, akik azelőtt talán naponta változtattak gallért, kézelőt. Néhány szakmabeli előkelő cég szintén árulja már üzletében a celluloid-gallért, ~~annak a vevők is,~~

akik azelőtt 12—14 koronát adtak egy tucat gallérért.

— A fehérenemű minden más cikknél inkább megdrágult. Áremelkedése eddig is több a hetvenöt százaléknál, el vagyunk azonban készülvé rá, hogy további ötven-hatvan százalékkal fognak még növekedni a mostani árak is. Az áremelkedés nem annyira a finom áruban, mint inkább a silányabb minőségű, tömeggyártásra szánt minőségekben jelentékeny. Az az ing például, amelyet a munkás béke idején

2—3 koronáért vett meg, ma legalább 6—9 korona, míg a finom minőségű ingé, amely azelőtt 8—10 korona volt, ma sem több 14—16 koronánál. Éppen azért kap lábra most újból a német eredetű *plasztron-viselet*, amely alatt bármilyen ing jó. Viselik most újra a széles nyakkendőket, amelyek egészen befűdik a mellény kivágását, hogy az ingből, az öltözet legfőbb darabjából tenyéryi sem látszik ki.

Egy külvárosi ruhakereskedő üzletébe is elmentünk A boltban minden polca üres; épp akkor távozott sopánkodva egy vevő, aki — mint a kereskedő kifejezte — „nem rendelkezett kellő anyagiak felett“.

— Árunk nincs, — mondta a boltos — és ami van, olyan drága és rossz, hogy magunk vagyunk a legkinosabb helyzetben. A drágulás a szakmában legalább háromszoros és ez annál szomorubb, mert csak az olcsó ruháknál ilyen szembeötlő a drágaság. A szövet, amelyből mi ruháinkat készítettük, békeidején 3—5 korona, most azonban a *legsilányabb is többre kerül 25 koronánál*. Munkabérért és hozzávalóért együtt nem fizettünk többet tizenkét koronánál, míg most legalább ötvenet. Ez a költség pedig a finom ruháknál sem nőtt nagyobb mértékben. Aki azelőtt kilencven-száz koronát adott egy ruháért, most is könnyen ad érte száznyolcvan-kétszázhusz koronát, de a munkás, aki hozzá volt szokva a 25—40 koronás ruhákhoz, nem vásárolhat 100 koronán alul. Azt fölösleges bizonygatni, hogy ez a ruha nem sokkal többet ér a rongynál.

— Éppen a rossz minőségű nyersanyag miatt nemrég megkezdtek a *bársonyruhák* készítését, mert a bársony aránylag nem olyan drága és emellett sokkal tartósabb, mint a legtöbb szövet.

— A drágaság okozza azután, hogy a jobb szabók rendelői, akik azelőtt kész ruhát sohasem viseltek, hozzánk jönnek viselt ruháért.